

ANOTÁCIA PROJEKTU STRATCON 2010

Národná platforma na komunikáciu Novej Strategickej koncepcie NATO

Nová Strategická koncepcia NATO

Členské krajiny NATO sa na samite v Štrasburgu – Kehli v apríli 2009 rozhodli, že Aliancia odštartuje proces písania novej Strategickej koncepcie NATO (SC). Súčasná strategická koncepcia bola totiž prijatá pred viac ako desiatimi rokmi na Washingtonskom samite v roku 1999, teda ešte pred teroristickými útokmi na New York a Washington. Od tej doby dynamika medzinárodného bezpečnostného prostredia zásadne zmenila vnímanie bezpečnosti. Medzinárodná bezpečnosť sa stala komplikovanejšou, menej predvídateľnou s množstvom nových, neštátnych aktérov. Súčasná Strategická koncepcia nereaguje dostatočne na nové typy bezpečnostných hrozieb a výziev ako napríklad terorizmus, energetickú či kybernetickú bezpečnosť. Nový generálny tajomník NATO Anders Fogh Rasmussen, ktorý nastúpil do funkcie v auguste 2009, sa rozhodol vymenovať skupinu dvanástich expertov pod vedením Madeleine Albrightovej, bývalej ministerky zahraničných vecí USA, ktorá má navrhnúť nový text Strategickej koncepcie.

Celý proces tvorby novej strategickej koncepcie má byť inkluzívnym, otvoreným a transparentným procesom zahŕňajúcim čo najviac hráčov a aktérov tak, aby bolo možné dospieť k čo najširšej zhode na finálnom dokumente. Slovensko sa ako člen NATO na príprave Strategickej koncepcie bude podieľať po prvýkrát. Je v záujme Slovenska, aby prichádzalo s vlastnými vstupmi do medzinárodnej debaty o novej Strategickej koncepcii tak, aby odrážala aj jeho potreby. Pre tento účel je potrebné podľa príkladu iných členských krajín a našich partnerov v rámci Asociácie atlantickej zmluvy (ATA) vytvoriť skupinu expertov, ktorá by dokázala rozvinúť národnú diskusiu o zásadných otázkach, na ktoré by mala nová Strategická koncepcia odpovedať.

Stručný popis projektu

Predkladaný projekt **STRATCON 2010** má za cieľ rozprúdiť národnú debatu o novom strategickom dokumente Aliancie tak, aby mohlo Slovensko prichádzať do medzinárodnej debaty s jasnými a zrozumiteľnými stanoviskami, ktoré berú na zreteľ bezpečnostné záujmy Slovenskej republiky a špecifiká regiónu strednej Európy. Projekt má zároveň ambíciu vytvoriť inkluzívnu mimovládnu platformu, ktorej cieľom je zvýšiť informovanosť verejnosti a kľúčových rozhodovacích štruktúr o hlavných otázkach novej Strategickej koncepcie NATO. V rámci tohto projektu zostaví SAC skupinu expertov, ktorá sa bude počas trvania projektu podieľať na výstupoch a aktivitách súvisiacich s pripravovaným konceptom. Táto bude zahŕňať odborníkov nielen z ministerstiev zahraničných vecí a obrany, ale aj z mimovládnej a akademickej obce, či súkromného sektoru. Teda v podobe, ktorá umožní vytvárať širší spoločenský a odborný konsenzus o vyššie uvedených otázkach.

Výstupy projektu zahŕňajú vydanie štyroch odborných analýz na kľúčové otázky Strategickej koncepcie NATO, brífingy pre rozhodovacie štruktúry (ako napríklad Výbor NR SR pre obranu a bezpečnosť, kanceláriu ministra obrany, ministra zahraničných vecí, na požiadanie aj pre parlamentné politické strany), brífingy pre médiá vrátane televíznych debát a článkov v printových médiách, vytvorenie internetovej diskusie, blogu a sekcie s aktuálnymi otázkami súvisiacimi so Strategickou koncepciou na webstránke www.eaq.sk s prepojením na partnerské inštitúcie projektu, dva otvorené semináre pre odborníkov z bezpečnostnej a zahraničnopolitickej komunity a prednášky na zvyšovanie povedomia v regiónoch Slovenska (viac informácií v sekcii plánované výstupy projektu).

Za podpory:

Partner:

Ciele projektu

Cieľom projektu STRATCON 2010 je vytvoriť dlhodobú platformu na odbornú výmenu informácií o novej Strategickú koncepcii v slovenskej bezpečnostnej komunite s cieľom nielen lepšieho formulovania slovenských pozícií v medzinárodnom procese vypracovávaní tohto zásadného dokumentu, ale aj ich efektívnejšej komunikácii smerom k „tvorcóm verejnej mienky“ a širšej verejnosti. Vytvorenie skupiny expertov zloženej z odborníkov z mimovládnej, vládnej a akademickej obce pomôže vytvoriť širší odborný a spoločenský konsenzus k slovenským pozíciám a ich presadzovaniu v medzinárodnej bezpečnostnej komunite. Tento konsenzus a systematická efektívna komunikácia voči verejnosti nielenže zvýši informovanosť verejnosti o vyššie uvedených otázkach, ale najmä vytvorí dobré predpoklady pre zvýšenie podpory verejnosti pre aktivity SR v rámci Severoatlantickej aliancie, smerujúce k ich následnému reálnemu naplňovaniu na medzinárodnej scéne. Jednotlivé ciele projektu by sme preto mohli špecifikovať nasledovne:

➤ **Vytvorenie platformy pre odbornú výmenu informácií v Slovenskej bezpečnostnej komunite**

Projekt STRATCON 2010 vytvorí dobré predpoklady na dlhodobú výmenu informácií v rámci bezpečnostnej komunity o otázkach novej Strategickú koncepcie, čo povedie k vytvoreniu širšieho konsenzu odbornej, ale i laickej verejnosti k súvisiacim otázkam. Komunikácia týchto otázok aj s odbornou verejnosťou mimo ministerstiev zahraničných vecí a obrany zvýši legitimitu celého procesu formulácie novej strategickú koncepcie.

➤ **Inkluzivita a transparentnosť celého procesu prijímania novej Strategickú koncepcie NATO**

Veľmi dôležitým atribútom novej Strategickú koncepcie má byť jej otvorenosť, jednoduchosť. Celý proces tvorby novej strategickú koncepcie má byť inkluzívnym a transparentným procesom zahŕňajúcim čo najviac hráčov a aktérov tak, aby bolo možné dospieť k čo najširšej zhode na finálnom dokumente. Projekt STRATCON 2010 sa snaží aplikovať presne tieto princípy na Slovensku, integruje širšiu bezpečnostnú komunitu do procesu formulovania slovenských postojov, vytvára interaktívny dialóg medzi vládou, mimovládou, akademickou, privátnou obcou a parlamentom a tým posilňuje jej transparentnosť a legitimitu.

➤ **Zvýšenie záujmu a informovanosti verejnosti**

Systematická a koordinovaná dlhodobá komunikácia otázok súvisiacich s novou Strategickú koncepciou smerom k verejnosti povedie k zvýšeniu informovanosti verejnosti, ale aj záujmu o súvisiace témy.

➤ **Vypracovanie odporúčaní k procesu tvorby novej Strategickú koncepcie**

Cieľom projektu STRATCON 2010 je tiež zmapovanie názorov slovenskej odbornej verejnosti na jednotlivé otázky, na ktoré má dať Strategickú koncepcia odpoveď a formulovať odporúčania v tomto procese tak, aby zachytili špecifiká regiónu strednej Európy a záujmy Slovenskej republiky.

➤ **Zvýšenie podpory naplňovania samotnej Strategickú koncepcie**

Z hľadiska podpory verejnosti je dôležitý nielen samotný proces prijatia novej Strategickú koncepcie, ale aj jej následné naplňovanie členskými krajinami NATO. Pre efektívne zvládnutie tejto úlohy je potrebné komunikovať tento proces už dnes. Preto má projekt ambíciu vytvoriť predpoklady pre zvýšenie podpory verejnosti aktivitám, ktoré budú smerovať k ich naplňovaniu.

Cieľové skupiny

➤ **Rozhodovacie štruktúry/ Decízna sféra**

Nakoľko jedným z cieľov projektu je formulovať odporúčania bezpečnostnej komunity pre novú Strategickú koncepciu NATO, dôležitou cieľovou skupinou, ktorej sú určené výstupy projektu STRATCON 2010 sú rozhodovacie štruktúry. Cieľová skupina zahŕňa napríklad poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, najmä Výbor pre obranu a bezpečnosť a Zahraničnopolitický výbor, predstaviteľov Ministerstva obrany, Ministerstva zahraničných vecí SR a kancelárie Prezidenta SR ale aj predstaviteľov parlamentných politických

strán a ďalších inštitúcií, ktoré sa svojou agendou dotýkajú aj bezpečnostných, zahraničnopolitických a obranných otázok. Výstupy pre túto cieľovú skupinu budú vo forme brífingov, konzultácií a písaných analýz.

➤ **Širšia bezpečnostná a zahraničnopolitická komunita**

Veľmi dôležitou cieľovou skupinou projektu je širšia zahraničnopolitická a bezpečnostná komunita, ktorá sa bude podieľať na formulácii odporúčaní bezpečnostnej komunity pre Strategickú koncepciu. Okrem samotných odborníkov, ktorí budú súčasťou expertnej skupiny sa táto cieľová skupina bude podieľať na projekte formou účasti na workshopoch a seminároch organizovaných v rámci projektu. Bezpečnostná komunita zahŕňa aj diplomatickú obec a diplomatov členských krajín NATO akreditovaných v Bratislave, ktorým bude určený špeciálny brífing o slovenských pozíciách k Strategickému konceptu.

➤ **Médiá a tvorcovia verejnej mienky**

Médiá a tvorcovia verejnej mienky sú dôležitou cieľovou skupinou z hľadiska zvyšovania informovanosti o novej Strategickému konceptu a súvisiacich otázkach. Slovenská atlantická komisia na základe svojich skúseností z niektorých predošlých aktivít zorganizuje „background“ brífingy pre médiá a tvorcov verejnej mienky. Jedným z výstupov je aj systematizácia a dlhodobá komunikácia s médiami, vrátane zorganizovania televíznych debát napríklad v téme dňa na TA3, ale aj iných televíznych a rozhlasových staniách. SAC bude pravidelne informovať médiá, novinárov a komentátorov o aktuálnych témach v súvislosti so Strategickému konceptu. Členovia expertnej skupiny budú zároveň písať komentáre do tlačových a internetových médií. Zároveň zorganizujeme aj brífingy pre regionálne médiá v mestách, kde sa uskutočnia prednášky, alebo semináre na vysokých školách.

➤ **Širšia laická verejnosť/ mladá generácia - študenti**

Prostredníctvom výstupov v elektronických, printových a internetových médií, ale aj verejných prednášok v regiónoch je konečnou cieľovou skupinou projektu široká laická verejnosť. Cieľom našich aktivít zameraných na širokú verejnosť je zvýšenie informovanosti o novej Strategickému konceptu, záujmoch Slovenska v rámci nej, ale aj súvisiacich otázkach ako transformácia NATO, nové bezpečnostné prostredie. Zvýšenie informovanosti o týchto otázkach má v konečnom dôsledku viesť k zvýšeniu podpory pre aktivity Slovenska, ktoré budú smerovať k naplneniu stratégie, na písaní ktorej sa sama zúčastnila.

Plánované výstupy

Veľmi dôležitým atribútom celého projektu je vytvorenie dlhodobej systematickej a koordinovanej komunikácie medzi kľúčovými aktérmi v oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky, ale aj s verejnosťou a médiami. Dosiahneme tým, že sa jednotlivé aktivity nebudú duplikovať, ale dopĺňať a multiplikať. Zorganizovanie jedného workshopu, alebo iných jednotlivých aktivít samostatne nevedlo k dosiahnutiu ani jedného z kľúčových cieľov. Celá komunikačná stratégia v rámci projektu je navrhnutá tak, aby sa v procese mohla flexibilne meniť a reagovať tak na aktuálnu situáciu. Jednotlivé plánované výstupy sa teda navzájom dopĺňajú tak, aby dosiahli vytýčené ciele. Pre dosiahnutie týchto cieľov uskutočníme v rámci projektu nasledovné aktivity:

➤ **Dva workshopy**

V rámci projektu plánujeme zorganizovať dva praktické celodenné semináre pre slovenskú zahraničnopolitickú a bezpečnostnú komunitu zamerané na vybrané otázky Strategickému konceptu NATO. Cieľom seminárov na ktorých plánujeme účasť približne 50 odborníkov, je zmapovanie a výmena názorov slovenskej zahraničnopolitickej a bezpečnostnej komunity na otázky súvisiace so SC. Diskusia sa bude konať pod Chatham House Rules a budú z nej vypracované závery, ktoré budú publikované a distribuované bezpečnostnej komunitě a budú slúžiť ako podklady pre ďalšie aktivity skupiny expertov v rámci projektu STRATCON 2010. Tieto workshopy sú základom pre spracovanie odporúčaní a teda aj ďalších aktivít.

➤ **Vydanie štyroch analýz „Policy Papers“**

V rámci projektu plánujeme vydať štyri analýzy na kľúčové otázky Strategickému konceptu NATO, ktoré budú zahŕňať aj krátke odporúčania pre formulovanie slovenských pozícií na tieto otázky. Analýzy spolu s krátkymi odporúčaniami spracuje skupina expertov, ktorá bude zostavená na základe tohto projektu. Experti budú brať do úvahy aj závery, ktoré vziđu z dvoch workshopov bezpečnostnej komunity. Analýzy

budú distribuované slovenskej bezpečnostnej komunite a budú slúžiť aj ako súčasť následných brífingov pre rozhodovacie štruktúry, médiá a diplomatickú komunitu. Zároveň budú slúžiť aj ako podklady pre ďalšiu komunikáciu s verejnosťou.

➤ **Brífingy pre „decíznu sféru“ a diplomatickú komunitu na Slovensku**

Veľmi dôležitou a podstatnou súčasťou projektu sú brífingy o Strategickkej koncepcii pre kľúčové inštitúcie a aktérov, ktorí sa na Slovensku zaoberajú zahraničnou a bezpečnostnou politikou s cieľom efektívnej výmeny názorov a zvýšenia vzájomnej informovanosti, podpory pre aktivity súvisiace so Strategickou koncepciou a podporu tvorbu konsenzu, ktorý je základom je ďalšiu komunikáciu s verejnosťou. V nadväznosti na vypracovanie odporúčaní teda plánujeme zorganizovať niekoľko brífingov pre kľúčových aktérov a inštitúcie, ktoré sa svojou agendou dotýkajú zahraničnopolitických a bezpečnostných otázok s cieľom informovať ich o výsledkoch analýz. Medzi brífingy plánujeme zaradiť Brífing pre Výbor NR SR pre obranu a bezpečnosť, brífing pre zahraničnopolitický výbor NR SR, brífing pre Prezidenta SR a jeho kanceláriu, brífing pre predstaviteľov MO SR a MZV SR a podľa potreby pre ďalšie inštitúcie, ktoré sa svojou agendou dotýkajú aj zahraničnej a bezpečnostnej politiky. Medzi brífingy plánujeme zaradiť aj brífing pre ambasády ČR NATO v Bratislave a naše partnerské organizácie ATA na stretnutí, ktoré sa bude konať v máji 2010 v Centrále NATO.

➤ **Brífingy pre médiá, písanie komentárov, mediálne vystúpenia, debaty v médiách.**

Podstatnou súčasťou celého projektu bude permanentná komunikácia s médiami a novinármi, podpora spracovávaníu tém súvisiacich s novou Strategickou koncepciou. Medzi tieto aktivity patrí zorganizovanie tlačových besied, „background“ brífingov, písanie komentárov do denníkov, zorganizovanie rozhlasových a televíznych debát napríklad v téme dňa na TA3, ale aj v ďalších inštitúciách. Pre tento účel využijeme naše skúsenosti z minulosti, keď sa nám osvedčili takzvané „background brífingy“ a vzdelávanie novinárov na podobné témy súvisiace so zahraničnou a bezpečnostnou politikou pre novinárov, ktorí tak dokázali témy následne správne spracovať a šíriť. Títo novinári následne dokázali tvoriť pozitívnu mediálnu odozvu na súvisiace aktivity. Na týchto brífingoch sa zúčastnia odborníci z expertnej skupiny zostavenej na základe tohto projektu.

➤ **„Speaking tour“ v regiónoch Slovenska**

V rámci projektu zorganizujeme aj „speaking tour“ na univerzitách v regiónoch Slovenska na tému novej Strategickkej koncepcie NATO; prečo je dôležitá, aký je záujem Slovenska a súvisiace témy. Predbežne plánujeme 5 takýchto výjazdov (Nitra, Banská Bystrica, Liptovský Mikuláš, Košice a Prešov). V rámci každej z týchto aktivít zorganizujeme brífingy pre regionálne médiá a v prípade záujmu stretnutie s miestnou verejnou a štátnou správou.

➤ **Internetové diskusie**

V rámci projektu využijeme aj moderné komunikačné prostriedky a kanály, ktoré ponúka internet, v rátane blogov, online diskusií, fór, ako aj sociálnych sietí, e-mailovej komunikácie s cieľom adresovania čo najväčšieho počtu ľudí. Na tento účel zriadi Slovenská atlantická komisia sekciu na novovytvárannej stránke www.eaq.sk, ktorá bude venovaná Strategickkej koncepcii NATO. Táto sekcia bude obsahovať, blogy, týždenný monitoring aktivít, článkov, prednášok, prejavov a analýz, na stránke sa bude nachádzať aj fórum k jednotlivým kľúčovým otázkam SC NATO, na ktoré budú môcť reagovať všetci užívatelia web stránky.

➤ **Preklad, tlač a distribúcia finálneho textu novej Strategickkej koncepcie NATO v Slovenčine**

Pre celkový komunikačný proces je dôležité, aby bol finálny text strategickkej koncepcie preložený do Slovenčiny, vydaný vo forme brožúry s možnými komentármi slovenských odborníkov, tak aby bol text pre slovenskú verejnosť zrozumiteľný, aby sa mal možnosť oboznámiť s ním.

Časový harmonogram

Oficiálny proces tvorby novej Strategickkej koncepcie má tri fázy. Úvodnú fázu reflexie, ktorá zahŕňa organizovanie seminárov na zmapovanie názorov bezpečnostnej komunity na jednotlivé otázky súvisiace so Strategickou koncepciou NATO. Skupina expertov by na základe týchto seminárov mala prísť v priebehu marca s prvým návrhom Strategickkej koncepcie. Následne, približne koncom marca v priebehu apríla a mája bude nasledovať konzultačná fáza s jednotlivými hlavnými mestami členských krajín. Na základe týchto konzultácií skupina expertov pripraví generálnemu tajomníkovi odporúčania, ktorý na ich základe vytvorí svoj vlastný návrh strategickkej koncepcie. V tretej fáze budú od leta a na jeseň prebiehať negóciácie s členskými krajinami, na konci ktorých by mali členské krajiny prijať novú Strategickú koncepciu na Lisabonskom samite NATO na jeseň 2010. Trvanie projektu predpokladáme od februára 2010 do februára 2011. Projekt teda ukončíme až niekoľko mesiacov po predpokladanom prijatí novej Strategickkej koncepcie, aby sme mohli finálny dokument odkomunikovať. Časový harmonogram projektu STRATCON 2010 bude reagovať na tento trojfázový medzinárodný prístup a bude zahŕňať úvodnú fázu, počas ktorej zorganizujeme prvý seminár v marci 2010 na zmapovanie názorov Slovenskej bezpečnostnej komunity. Po nich bude nasledovať fáza konzultácií a brífingov s decíznou sférou, vypracovanie odporúčaní a následná komunikácia s médiami a verejnosťou. Analýzy budú vydané po úvodnej fáze, po konzultačnej fáze a ako reakcia na návrh generálneho tajomníka. Počas trvania celého projektu sa bude skupina slovenských expertov vytvorených na základe tohto projektu pravidelne stretávať a komunikovať, bude k dispozícii médiám na vyjadrenia, rozhovory a debaty a v prípade potreby bude k dispozícii na ďalšie konzultácie a brífingy.

Slovenská skupina expertov na novú Strategickú koncepciu NATO

PREDESDA:

- **Tomáš Valášek (predseda skupiny)**, člen Správnej rady SAC, externý poradca medzinárodnej Skupiny expertov vymenovaných generálnym tajomníkom NATO na vytvorenie novej Strategickkej koncepcie

ČLENOVIA:

- **Amb. (Ret.) Rastislav Káčer**, prezident, Slovenská atlantická komisia / bývalý veľvyslanec SR v USA, bývalý štátny tajomník Ministerstva obrany SR
- **Amb. Igor Slobodník**, generálny riaditeľ, Politická sekcia Ministerstva zahraničných vecí SR / bývalý veľvyslanec SR pri NATO
- **Amb. Ján Šoth**, riaditeľ, Odbor zahraničnej politiky, Kancelária prezidenta SR
- **Gen. (ret.) Milan Cerovský**, člen Správnej rady SAC, bývalý náčelník Generálneho štábu, Ozbromené sily SR
- **Brig. gen. Pavol Macko**, zástupca veliteľa pozemných síl, Ozbromené sily SR
- **Róbert Ondrejcsák**, výkonný riaditeľ, Centrum pre európske a severoamerické vzťahy (CENAA)
- **Radovan Javorčík**, riaditeľ, Odbor bezpečnosti a obrannej politiky, Ministerstvo zahraničných vecí SR
- **Jaroslav Nad'**, člen, Slovenská atlantická komisia / riaditeľ, Kancelária štátneho tajomníka, MO SR
- **Martin Sklenár**, Sekcia obranného plánovania a medzinárodných vzťahov, Ministerstvo obrany SR
- **Róbert Vass**, generálny tajomník, Slovenská atlantická komisia
- **Radoslav Kusenda**, Odbor analýz a plánovania, Ministerstvo zahraničných vecí SR
- **Ivo Samson**, výskumný pracovník, Program medzinárodnej bezpečnosti, Slovenská spoločnosť pre zahraničnú politiku (SFPA)